

Halkbank, Atilla'yı feda edecek

Reza Zarrab gibi 'kara para ak-lama ve terörizmi finanse etmek' suçlarından ABD'de tutuklanan Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla, Halkbank yönetim kurulu tarafından kızağa alındı.

SEMİH ARDIÇ'IN ANALİZİ 6'DA

Futbolun ruhu ölüyor mu?

Futbolcular artık oyunun öznesi olmaktan çıkıyor. Büyük sermayedarlar, keyiflerine göre takım kuruyorlar. Şirket yapısı gerekçesiyle teknik direktörler transfer işlerinde eskisi kadar yetkili bile değil. Bütün bunlar, futbolun ruhunun öldüğüne mi delalet ediyor?

İSKENDER DERVİŞ'İN DOSYASI 17'DE

GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 240 — 25 TEMMUZ 2017 SALI — WWW.TR724.COM — @TR724COM

Cumhuriyet Davasındaki Türkiye fotoğrafı

Erdoğan'ın diz çöktüremediği herkese terörist demesi anlaşılabilir. Ama muhataplarının, Erdoğan'ın kendileri dışındakilere yaptığı suçlamaya hak verir tavırları mide bulandırıyor. Etik kaygılar vs. bir yana doğru strateji de-

ğil. 'Onu al beni alma' savunması sonuç vermiyor. Ne yazık ki orada patinaja devam ediliyor. Cumhuriyet yazarı Orhan Bursalı'nın Birgün Gazetesine yaptığı şu tespit 12'den vuruyor: "Eğer Erdoğan'ın Cumhuriyet'e karşı kızgınlığı kıs-

men azalmışsa, bazı arkadaşlarımız serbest kalabilirler. Zira burada hukuk diye bir şey yok. Zaten hukuk olsa, iddianamenin ciddi bir tarafı olurdu. Dolayısıyla bu davanın seyri arka planda, yargıya verilecek işarete kalmış bir durum."

SEFER CAN'IN YORUMU 2 VE 3'TE

Erdoğan'ın Kaddafileşme süreci

içeride ve dışarıda benimsediği düzey ve seviye ancak düzeysizlik ve seviyesizlik olarak tanımlanabilecek Erdoğan, bu haliyle benzeri diktatörlerden pek çok özellikler taşıyor. Ama, hak ede gelip yerleştiği itibar düzeyi bakımından n en fazla Muammer Kaddafi'yi andırıyor. Tıpkı Erdoğan gibi Libya'nın devletlerarası ilişkiler alanını, dev-

let akli yerine hislerini, strateji yerine tepkiselliğini egemen kıldığı bir şahsi ilişkiler ve menfaatler alanına çeviren Kaddafi de dünyada bir itibar odağı haline gelememişti ama, hakkını yememek lazım, çok ciddi bir ilgi odağı haline gelmeyi başarmıştı. Erdoğan'da da böyle bir potansiyelin olduğunu bu noktada mutlaka kayıtlara geçirmeliyiz.

AKİF UMUT AVAZ YAZDI, 10'DA

Demokrasiye toslayınca

İçeride asıp kesiyorsun. Dışarıda hukuka toslayınca sorumluları görevden alıp yolladığın listeleri "sehven oldu" deyip iptal ediyorsun! Ve tüm bunları halk bilmiyor. Halktan kaçırıyorsun! Oysa aynı halk, senin akşam başka sabah başka birbirini tutmayan demeçlerini alt alta koysa, gerçeğe uyanacak belki lakin onu da yapmıyor.

TARIK TOROS'UN YAZISI 4'TE

İki yüzde 50'nin hikâyesi

Toplumun bir yüzde 50'si için 'zamanların en iyisi'. Çünkü işleri tıkırında, düşünceleri iktidarda, üstelik karşı oldukları ne varsa 'Devlet' tepelerine biniyor. Diğer yüzde 50 için ise 'zamanların en kötüsü'... Bir sabah kalktıklarında gözaltına alınmamaları için neredeyse hiçbir sebep yok.

KEMAL AY YAZDI, 15'TE

Türkiye Dindarlarının Ahlakı

YASEMİN AYDIN'IN YORUMU 13'TE

Siz bu 'Cemaat'i çok ararsınız, çok..

EKREM DUMANLI TR724'E YAZDI 8'DE

Cumhuriyet Davasındaki Türkiye fotoğrafı

DÜN TÜRKİYE'Yİ özetleyen iki fotoğraf vardı. Kolay olandan başlayalım; Mehmet Ali Ilıcak gazeteci annesi Nazlı Ilıcak yüzünden cezalandırılmadığı için Erdoğan'a teşekkür ediyordu. Eşinden, anne-babasından dolayı işten atılan, pasaportuna el konulan hatta tutuklanan insanların ülkesinde haklı bir sevinç! Hukuksuzluğun normal, adaletin istisna olduğu bir zamanda 'Mehmet Ali' az bir lütuf görmemiş. Bu lütf-u şahaneye mazhar olabilmek için annesi hakkında yaptığı tezviratın etkisini unutmamak lazım. Yoksa her evlat bu kadar şanslı değil.

İkinci kare ise Cumhuriyet Gazetesi yazar ve yöneticilerinin yargılandığı davanın ilk duruşması. Oğlu Erdem'im Kadri Gürsel'e sarılmasına izin verilmemesi, ülkeyi boydan boya istila eden vicdansızlığın rutin gövde gösterisiydi. Aynı dakikalarda bir polis Adana'da doğumhanenin kapısında çiçeği burnunda anne Derya Gül'ü gözaltına almak üzere bekliyordu. Bu muameleye muhatap olan kadın sayısı 30'u buldu sanıyorum.

Cumhuriyet Davası, nasıl bir absürdistan olduğumuzun da göstergesi. Gazeteye ve yazarlarına her şey denebilir ama isimlerinin cemaatle anılmasına 'yok artık' demek bile abes.

'FETÖ'cülerin bebeklerine kadar katli vaciptir' diyen adam hâlâ yandaş bir gazetede yazı yazıyor ve hakkında hiç bir kanuni işlem yapılmıyor. Umarım Kadri Gürsel tahliye olur ve Erdem doya doya sarılır. Ancak aynı travmayı binlerce çocuğun yaşadığını aklımızın bir köşesinde taşıyalım.

Cumhuriyet Davası, nasıl bir absürdistan olduğumuzun da göstergesi. Gazeteye ve yazarlarına her şey denebilir ama isimlerinin cemaatle anılmasına 'yok artık' demek bile abes. Mustafa Karaalioglu'nun, Nuh Albayrak'ın hat-ta Mehmet Barlas'ın yüzde biri kadar dahi yolları kesişmemiştir. AKP'ye ya-

kın bir firmanın internette 14 liraya sattığı tişörtleri giyenlerin sokaktan toplandığı bir iklimde hiç bir şeye şaşırıyoruz. Asıl şaşırtıcı olan Cumhuriyetçilerin hâlâ oyunu Erdoğan'ın kurguladığı gibi oynaması... 'FETÖ'nün Erdoğan'ın istediği kapıyı açmak için ürettiği bir maymuncuk olduğunu kabul etmek istemiyorlar. En azından öyle görünüyorlar. 'Bizi suçlayan savcı da FETÖ'den yargılanıyor' savunma-

sı maymuncuk tezini doğruluyor. Haklarında iddianame yazmaya tenezzül etmeden binlerce hâkim ve savcıyı bir yıldır hapiste tutan zihniyetin, iki müebbetle yargılanan bir savcıyı görevde tutması da uyandırmıyor. Belki de savcı kendini Cumhuriyetçiler gibi savunuyordur: 'FETÖ'cü olsam onlara dava açar mıydım!' filan diyor.

Daha büyük çelişki ise darbe yargılamalarında. Hem Akıncı Üssündeki 'darbeciler' hem de onları bombalayan pilotlar aynı suçlamayla cezaevinde. Orjeneral Ümit Dündar'ın talimatıyla Üsse operasyon düzenleyen Korgeneral Yıldırım Güvenç de hakeza... Malatya'da 2. Ordu yargılamalarında da aynı tuhafılık var. Darbecilerle yaka paça olduğu video görüntüleriyle ortaya konan Binbaşı Sedat Kaya 322 gün tutuklu kaldıktan sonra tahliye oldu. Ama yargılaması devam ediyor.

Erdoğan'ın diz çöktüremediği herkese terörist demesi anlaşılabilir.

Ama muhataplarının, Erdoğan'ın kendileri dışındakilere yaptığı suçlamaya hak verir tavırları mide bulandırıyor. Etik kaygılar vs. bir yana doğru strateji değil. 'Onu al beni alma' savunması sonuç vermiyor. Ne yazık ki orada patinaja devam ediliyor. Cumhuriyet yazarı Orhan Bursalı'nın Birgün Gazetesine yaptığı şu tespit 12'den vuruyor: "Eğer Erdoğan'ın Cumhuriyet'e karşı kızgınlığı kısmen azalmışsa, bazı arkadaşlarımız serbest kalabilirler. Zira burada hukuk diye bir şey yok. Zaten hukuk olsa, iddianamenin ciddi bir tarafı olurdu. Dolayısıyla bu davanın seyri arka planda, yargıya verilecek işarete kalmış bir durum." Bursalı'nın satırları gösteriyor ki durumun farkındalar ama bazıları kabullenmek istemiyor.

Örneklerden de anlaşılacağı gibi Erdoğan ve savcıları kimi istiyorsa bu yaftayla suçluyor. Doğru olup olmaması mühim değil. Bu hukuksuzluğa toptan karşı durulmazsa bireysel kurtuluş uzak bir hayal.

Muhataplarının, Erdoğan'ın kendileri dışındakilere yaptığı suçlamaya hak verir tavırları mide bulandırıyor. Etik kaygılar vs. bir yana doğru strateji değil. 'Onu al beni alma' savunması sonuç vermiyor. Ne yazık ki orada patinaja devam ediliyor.

TÜRKİYE DEMOKRASİYE TOSLAYINCA NASIL MI OLUYOR,

TARIK TOROS TarikToros@Tr724.com @TarikToros

ŞÖYLE...

Sessiz sedasız şeyler oluyor, ülkede medya kalmadığı için, pek kimse fark etmiyor.

Şu son 24 saat içinde yaşananlardan sadece iki örnek vereceğim:

BİRİNCİSİ: Halkbank, 6 genel müdür yardımcısını değiştirdi.

İKİNCİSİ: Türkiye, Almanya'yı arayıp, teröre destekle suçladığı 681 şirketlik listeyi "yanlışlıkla gönderdik" diyerek geri çekti.

Türk halkının bunlardan haberi olmayacak, çünkü TV'ler vermiyor.

Halkbank neden 6 genel müdür yardımcısını değiştirdi?

Çünkü, yurt dışına çıkarlarsa, genel müdür yardımcısı Hakan Atilla gibi tutuklanacaklar da ondan.

Banka onun için, yönetimi yeniledi.

Gelelim Almanya konusuna...

Hatırlayın, geçen hafta Almanya Dışişleri Bakanı, "Türkiye'ye çok sabır gösterdik, ilişkilere bu şekilde devam edemeyiz" demişti.

En büyük nedenlerden biri şuydu:

Türkiye, Almanya'ya bir liste göndermiş, 681 Alman şirketini teröre destekle suçlamıştı. Listede, Alman otomotiv devi Mercedes de vardı.

Bunlar ortaya çıkınca Türkiye'den üst üste açıklamalar olmuş, Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanı, "Alman şirketlerine yönelik bir soruşturma yok" demişlerdi.

Dün, Alman İçişleri Bakanlığı sözcüsü bir açıklama yaptı.

Açıklamasında dedi ki:

Halkbank genel müdür yardımcısı, Reza Zarrab'la ilişkilerinden dolayı ABD'de tutuklu: Yolsuzluktan, rüşvetten! Diğerleri de tutuklanmasın diye, Halkbank'ın tüm üst yönetimini değiştiriyorsun.

“Türk İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Alman mevkidaşını aradı. Interpol aracılığıyla yollanan listenin ‘iletişim sorunu’ kaynaklı olduğunu iletti.”

Yalanlara ve kıvırmalara bakar mısınız..!

Sonra dışarıdan yazıp çizenlere diyorlar ki, “Erdoğan düşmanlığı üzerinden Türkiye’ye zarar veriyorsunuz.”

Oysa Türkiye’yi aşağı çeken bizzat Erdoğan ve onun atadığı adamlar!

Peki, yukarıdaki iki misal neden önemli?

Şundan:

Türkiye, demokrasiye ve hukuka toslayınca böyle oluyor: İçeride şahin, dışarıda güvercin!

Mercedes’i teröre destekle suçluyorsun, utanmadan sıkılmadan Mercedes marka makam aracı ile dolaşıyorsun!

Almanya’ya yüzlerce şirketlik liste yolluyorsun, teröre destek veriyorlar diye.

Zılgıtı yiyince, “Yanlışlıkla oldu” deyip büyük bir yüzüzlükle geri çekiyorsun.

Ve bunu kendi halkından saklıyorsun!

Halkbank genel müdür yardımcısı, Reza Zarrab’la ilişkilerinden dolayı ABD’de tutuklu: Yolsuzluktan, rüşvetten!

Diğerleri de tutuklanmasın diye, Halkbank’ın tüm üst yönetimini değiştiriyorsun.

Niye?

Dünya, suçlu kabul ediyor da ondan.

Suçlu olduklarını sen de biliyorsun ve arkalarında duramıyorsun.

Tıpkı, 17 Aralık’tan sonra görevden aldığın bakanlar gibi.

İçeride, 17 Aralık Yolsuzluk Dosyası için “hükümete darbe” muhabbeti yapıyorsun. Savcılarının bununla iddianame tanzim ediyor.

Bunun haberini yapan “bir kısım” medya men-

subu “darbe haberi” yapmaktan müebbetle yargılanıyor.

İçeride asıp kesiyorsun. Dışarıda hukuka toslayınca sorumluları görevden alıp yolladığın listeleri “sehven oldu” deyip iptal ediyorsun!

Ve tüm bunları halk bilmiyor.

Halktan kaçırıyorsun!

Oysa aynı halk, senin akşam başka sabah başka birbirini tutmayan demeçlerini alt alta koysa, gerçeğe uyanacak belki lakin onu da yapmıyor.

Millete dair en büyük hayal kırıklığı bu zaten; kulağının üzerine yatması.

1 yıl önce 1,1 milyar fazla veren bütçe bu yıl aynı dönemde 25 milyar TL açık vermiş, halk bunu bilmiyor.

Son 2 ayda en az 353 işçi yaşamını yitirmiş. Halk, 249 “darbe şehidinin” yasından çıkamadı hâlâ!

Bir büyük hayal kırıklığı da şu tabii:

Paranoyaklık öyle bir aşamada ki, “HERO” tişörtü giyeni tutup içeri atıyorlar, görüyorsunuz.

Birileri birilerini ihbar ediyor, “üzerinde HERO tişörtü var” diye.

Birileri operasyon yapıp tişört giyenleri topluyor.

Tişört giyenler de niye içeri tıkıldıklarını bilmiyor.

Çünkü “HERO” tişörtü giymenin “suç” olduğundan haberleri yok.

Şanslı olanlar, tişörtü değiştirip serbest kalıyor.

İçeride belki de aylarca bu yüzden hapis yatacaklar için, pişmanlık fayda etmiyor.

Komik değil bu.

Trajikomik de değil.

Yaşananlar yaşayacaklarımızın fragmanı sadece.

Darbe OHAL’i değil, düpedüz karşı darbe.

Umarım yanılırim:

Türkiye artık eskisi gibi olmayacak ve değişmesi de çok çok zor.

SEMİH ARDIÇ

SemihArdic@Tr724.com

Halkbank, Atilla'yı feda edecek

HÜKÜMET VE SARAY, Reza Zarrab, Amerika Birleşik Devletleri'nde 'kara para akladığı' iddiasıyla yakalandığında sergilediği tavrın benzerini 29 Mart 2017'de aynı suçtan New York'ta yakalanan Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla için de sergiliyor.

Evvela 'hayırsever işadami, beraber çalıştığımız başarılı bir arkadaşımız, haksız yere tutuklandı' nevinden sahiplenmeler ve hatta, "Derhal tahliye edin" perdesinden cümleler... Nabız yoklamada muvaffak olamayınca ikinci sayfaya geçildi.

17/25 ARALIK TAKTİĞİ ABD'DE TUTMADI

Türkiye'de 17/25 Aralık 2013 Yolsuzluk ve Rüşvet Soruşturması'nı mahkemeden kaçırmak için ortaya koydukları hünerlerini ABD'ye ihraç etmeye bile kalktılar. Tutarsa ne âlâ! Delillerin ciddiyetine ve Amerikan makamlarının 'mahkemelerin işleyişine karışamayız' duruşuna rağmen 'falanların bu işte parmağı var' komplosuna sarıldılar.

O kadar irtibatı külliye inkâr etmeye kalktılar. Hatta Savcı Preet Bharara'nın Cemaat mensubu olduğunu iddia edecek kadar ölçüyü kaçırdılar. Böylece en

Reza Zarrab gibi 'kara para aklama ve terörizmi finanse etmek' suçlarından ABD'de tutuklanan Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla, Halkbank yönetim kurulu tarafından kızağa alındı.

azından kendilerine rey veren milyonlarca kişiyi, bahsi geçen isimlerin Türkiye'nin güçlenmesini istemeyen muhayyel düşmanlar tarafından tevkif edildiğine ikna edebileceklerdi. Dünyanın ya da ABD mahkemelerinin ne dediğinin herhangi bir ehemmiyeti yoktu. Tek tip medya sayesinde istedikleri çarpıtmayı yapabiliyorlardı.

ZARRAB VE ATILLA ERDOĞAN'IN SIR KÜPÜ

Türkiye'de şimdilik bir karşılığı olsa da bu manevralar okyanus ötesinde zerre kadar kıymet ifade etmedi, etmeyecek de. Zarrab ve Atilla gibi

Türkiye, İran, Dubai (Birleşik Arap Emirlikleri), Azerbaycan ve Katar semalarında dolaşan özel jetlerle taşınan külçe altınların ve dolar banknotlarının sırrına vakıf iki isim ABD'de 75 sene hapis talebiyle muhakeme ediliyor.

Erdoğan'dan habersiz kupon arazi bile satılamazken milyarlarca dolarlık paranın elde değiştirmesi Zarrab ve Atilla'nın işgüzarlığı ile izah edilebilir mi? O günlerin şahitlerinin ABD mahkemesinin elinde olması uykuları kaçırarak kadar rahatsızlık veriyor olmalı ki Reis-i Cumhur Recep Tayyip Erdoğan, iki ismin iadesi

için damatı Berat Albayrak ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nu bizzat vazifelendirdi.

VER ZARRAB İLE ATILLA'YI, AL PASTÖR'Ü!

Tamamen yargıyı alakadar eden bir mevzuda netice alınamayacağını bile bile Erdoğan ve çevresinin yaptığı pazarlıklar da artık sır değil.

En son şu iddia konuşuluyor: Erdoğan, 'darbeci olduğu' iddiasıyla Aralık 2016'dan beri hapiste tutulan Pastör Andrew Brunson'ın ABD'ye iadesine mukabil Zarrab ve Atilla'nın serbest bırakılmasını istedi. Hiç şaşırtıcı değil bu iddia. Türkiye artık batıda şöyle tarif ediliyor: "AB'ye siyasî şantaj yapmak için kritik isimler tevkif ediliyor."

Almanya Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel, Türkiye için malî müeyyide listesi hazırlamalarına gerekçe olarak bu kirli siyasete atıf yapmıştı. Die Welt'in Türkiye Temsilcisi Deniz Yücel'e karşılık iki generalin istenmesi Alman gazetelerinde haber oldu. Almanya'nın son ultimatomunda Türkiye'de faaliyet gösteren 680 Alman şirketinin fişlenmesine duyulan öfke kadar bu şantaj diplomasisinin de payı var.

BİR YANDAN ABD MAHKEMESİ DİĞER YANDAN KATAR KRİZİ

Erdoğan, ABD ve Almanya gibi iki büyük güç merkezini kendi çizgisine ikna edememiş olmanın öfkesi ile istikbalde aleyhine delil olarak kullanılabilecek adımlar atıyor. Baskı, zulüm, vehimler ve propaganda üzerine bina ettiği stratejisi çatırdamaya başladı. Katar'da köşeye sıkıştığının farkında.

Hem Zarrab-Atilla davası hem de Katar eksenli siyasî kuşatmadan kurtulabilmek adına son kozlarını oynuyor. Bu maksatla 'şirinlik' maskesini takıp yola düştü. Körfez ziyaretinin başka sebab-i hikmeti yok.

Katar'a abluka kararının rastgele verilmediğini Suudi Arabistan Kralı Selman ile yaptığı görüşmenin akabinde kabullenmiş olmalı ki Halkbank'ta yüklerden kurtulma mesaisi başladı.

HALKBANK'TA TEMİZLİK OPERASYONU

Düne kadar 'çok kıymetli' denilen Mehmet Hakan

Atilla, genel müdür yardımcılığından azledildi. Tevkif edildiği tarihte böyle bir karar alınsaydı bunun bir manası olurdu. Erdoğan'ın ilk günden itibaren sahiplendiği bir isim artık feda ediliyor. Atilla ismi yavaş yavaş unutturulacak. Mahkemedен bir ceza çıkması ihtimaline hazırlık yapılıyor.

Güya Atilla ile Halkbank arasında bir irtibat kurulmayacak ve banka milyar dolarlık cezadan kurtarılacak. Atilla'nın ismi ön plana çıkmasını diye diğer altı genel müdür yardımcısı da görevden alındı. İlk günden bu taktik işe yaradı.

Borsa İstanbul'a yapılan açıklama, 'Halkbank'ta yedi genel müdür yardımcısının yerine atama' şeklinde haberleştirildi. Atilla'nın ismi arada geçti

gitti. Teftiş Kurulu Başkanı Ulvi Sargon da genel müdürlük emrine alınması banka içindeki telaş ele veriyor.

SUÇU MEHMET HAKAN ATILLA'YA YIKACAKLAR

Erdoğan'ın Körfez ziyareti devam ederken yapılan bu operasyonun ABD'de devam eden Zarrab davası ile birebir irtibatı gün gibi aşikâr. Bu hamlenin arkası gelecektir. Pank, telaş, evrak temizliği, delil kartartma veya suçu Atilla'nın üstüne yıkma ya da bütün bunların hepsi Halkbank idaresinin hareket noktasını teşkil etmiş olabilir.

Erdoğan zaviyesinden bakıldığında hukukun girift ve sofistike dünyasında takdir edilecek cezaya rıza göstermek 17/25 Aralık'tan bu yana işlenen bütün suçların da hesabının verilmesini icap ettirecektir. Madem ABD Başkanı Donald Trump, Zarrab ve Atilla'yı vermiyor o halde geriye ağırlıklardan kurtulmaktan başka çare kalmıyor.

Görevden alma hamlesini, "Zarrab'ın Halkbank üzerinden yaptığı işlemler o dönemdeki Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla'nın şahsî tasarrufudur. Banka yönetiminin bu işlemlerden haberi olmamıştır ve tamamen Atilla'nın kendisini bağlar" hamlesi takip edecektir.

Zarrab gibi Atilla'yı da feda edecekler.

Erdoğan, ABD ve Almanya gibi iki büyük güç merkezini kendi çizgisine ikna edememiş olmanın öfkesi ile istikbalde aleyhine delil olarak kullanılabilecek adımlar atıyor.

<https://www.youtube.com/watch?v=zWV3V29J4gE>

🕒 EKREM DUMANLI, TR724'E YAZDI

SİZ BU 'CEMAAT'I ÇOK ARARSINIZ, ÇOK..

Şimdi moda, Cemaat'e hakaret etmek. Lafın belirgin bir yerine 'terör örgütü' iftirasını sıkıştırılmadan konuşmak neredeyse imkânsiz. 'Reis' korkusu ve yargılanma endişesi bacayı o kadar sarmış ki öteden beri hukuka vurgu yapan insanlar bile koca bir kitleye terörist demekten utanmıyor.

Oysa Cemaatin doldurduğu boşluğun bunalımını yaşıyor toplum. Daha da derin yaşayacak. Bu yobazlık sürdüğü müddetçe ve şımarıklık sırtını devlet imkânlarına yasladığı sürece acılar katlana katlana devam edecek ve toplumdaki farklılıklar yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalacak. Toplumun bir bölümü bu gelişmenin henüz farkında değil ama her geçen gün daha derinden anlayacak ki bindiği dalı kesiyor, içinde yaşadığı gemiyi batırıyor.

Cemaat, farklı kesimlerin (o farklılığı koruyarak) iletişim kurabildiği, tanışabildiği, tartışabildiği eğitilmiş bir kitleden oluşuyordu. Temelinde dindar insanlar vardı ama bu insanlar dünyaya açık, farklı düşünce ve inançlara saygılı kişilerden oluşuyordu. Şimdi onlar aradan (faşizm zoruyla) çekilince, çok sesli toplum olma yolundaki ana damar kesilmiş oldu. Daha açık söyleyeyim: Bu karanlık baskı döneminde avuçlarını ovuşturarak Cemaat'ten kurtulduklarına sevinen önemli bir kitle, yobaz ve müsamahasız bir toplulukla baş başa kalmış oldu.

İSLAMÎ KESİMLERLE DİĞERLERİ ARASINDA KÖPRÜYDÜ

En sert Cemaat düşmanlarının bile anlayamadığı noktalardan biri bu. Dün onca ayrılmaya rağmen Cemaat adına birileri ile irtibat kurabiliyor, dertlerini anlatabiliyor, medeni ve demokratik bir çerçevede tartışabiliyordu farklı kesimler. Cemaat onların sorunlarını paylaşabiliyor, yardımcı olmak için adımlar atabiliyordu. Şimdi sıkıysa havuz medyasının tetikçi kalemlerine ve onların arkasında besicilik yapan patronlarına dert yansınlar bakalım...

Şimdi moda, Cemaat'e hakaret etmek. Lafın belirgin bir yerine 'terör örgütü' iftirasını sıkıştırılmadan konuşmak neredeyse imkânsiz.

Daha da açıkçası: Türkiye'de solcuların, sağcıların, Kürtlerin, Alevilerin, Kemalistlerin, azınlıkların muhafazakâr kitlelerle irtibat kurabildiği bir ortam sunuyordu Cemaat. Medyasında yer açıyordu her türlü fikrin nitelikli kalemlerine. Abant platformu gibi özgürlükçü ortamlar oluşturuyor, farklı kesimlerin birbirini dinlemesine zemin hazırlıyor, sonra o farklılığı tarih huzurunda kayıtlar altına alarak kamuoyuyla paylaşıyordu. Bir bahçede Cemevi ile Cami'nin beraber bulunması bile (ki bazı yobazları daha o günden rahatsız ediyordu bu iletişim gayreti) toplumsal barış arayışlarının eseri idi.

İslami kesimler arasında Cemaat kadar azınlık haklarına sahip çıkan bir topluluk hiç olmadı. Ermeniler, Rumlar, Yahudiler, Cemaat'in demokratik yaklaşımları sonucunda önemli mes-

Uğursuz bir kıskançlık, hazımsızlık ve çekememezlik toplumun bütün kesimleri için umut noktası haline gelmiş o okulların kapısına zincir vurdu.

feler almış, kendilerini daha geniş kitlelere ifade etme fırsatı yakalamıştı. Şimdi KHK'lar eşliğinde mallarına el konuyor. Daha geçenlerde Süryani Derneği Başkanı Yuhanna Aktaş, "Korkarım ki bir KHK ile Müslüman yapılacağız" serzenişinde bulunuyordu. Bu acı hayıflanma, temel hak ve özgürlükler konusundaki geriye dönüşün ve gelecek adına duyulan endişenin feryadı idi aslında. Duyan var mı? Sanmam. Çünkü kitlesel beyin yıkama ameliyesinin mağduru haline gelmiş toplum, Cemaat'i linç etmenin hazzını yaşamakta hala. Ve sıranın kendine geldiğini anlamıyor...

Cemaat öteden beri öncelikli işinin eğitim olduğuna, bunun sadece dini eğitimle mümkün olmadığına, aksine temel bilimlerin eşliğinde yeni nesillerin başarıya koşabileceğine inanıyor ve bu konuda cesur adımlar atıyordu. Uğursuz bir kıskançlık, hazımsızlık ve çekememezlik toplumun bütün kesimleri için umut noktası haline gelmiş o okulların kapısına zincir vurdu. İflah olmaz Cemaat düşmanları bu feci gelişmeyi faşizmin güç gösterisi olarak değerlendiremedi ve kendi akıbetini sezemedi. Bütün okulların çocuk tacizciliği ile sabıkalı bilgisiz bir kitleye ve tek tip insan modeline teslim edilmesini idrak edemedi. Şimdi 'imam hatip düşmanı' ilan edilmekten korktuğundan ve başına gelebilecek linç girişimleri endişesini taşıdığından yeni bir İran olma yolunda müsamahasız mollalar düzenine bir şey diyemiyor.

BÜROKRASİDEKİ İŞLEYİŞİ GÖREMEDİLER

Cemaate karşı yöneltilen temel şikâyetlerin özü, bürokraside birilerinin var olduğu ve onların da mevcut hükümete yardımcı olarak bazı yanlışlar yaptığı tezine dayanıyordu. Cemaat bu iddiaları her daim reddetti. Bürokratların devleti yöneten irade ile çalıştığını, o kişilerle gönül bağlarının olmasının bürokratik kararların alınmasında bir rol oynamadığı söyledi ve topu devlete attı ama toplumun bir bölümünü ikna edemedi. O kesimin biraz da işine gelmedi aslında. Bir hükümeti ve o hükümetin başındaki haşin bir zihniyeti hedef almanın bir diyeti vardı çünkü. Oysa hükümetin icraatını (özellikle güvenlik ve yargıda) Cemaat'in üzerine yıkarak eleştirmenin kendilerine gelebilecek zararı da def ettiğini düşündüler.

'AKP-cemaat kavgası' diye bakılan ayrışma döneminde Cemaatin devletten tasfiye edildiği aşikâr. Peki, Türkiye daha iyi bir yere mi geldi? Temel hak ve özgürlükler konusunda hükümetin elinin kolunun bağlı olduğunu, 'Cemaatin gü-

Cemaat, farklı kesimlerin (o farklılığı koruyarak) iletişim kurabildiği, tanışabildiği, tartışabildiği eğitilmiş bir kitleden oluşuyordu. Temelinde dindar insanlar vardı ama bu insanlar dünyaya açık, farklı düşünce ve inançlara saygılı kişilerden oluşuyordu.

venlikçi kanadının' hükümete bir şey yaptırmadığını savunan liberal ve laikçi kesimler tasfiye sonrası daha mı mutlular? Tam tersine, Cemaati kaybeden hükümet aklını da kaybetmiş oldu, vizyonunu da. Resmen adiyattan bir Ortadoğu diktatörlüğüne doğru mesafe alınmakta. Cemaat tarafından tutuklandığı iddia edilen kişiler ya yeniden tutuklandı ve asıl tutuklama kararının kime ait olduğu ortaya çıkmış oldu ya da muhalif görünen birileri kalemlerini ve şereflerini iktidarın eline teslim ederek en baş tetikçi sıfatıyla görev yapmaya başladı.

En yakın mahallesindeki Cemaat kolejine çocuğunu huzur içinde teslim eden aileden, gönül rahatlığı içinde farklı düşüncelerini paylaşan kişilere kadar herkes Cemaat'in yok edilmesinden doğan boşluğu hissedecek. Karşılarında acımasız bir yobazlığın nasıl gaddar bir zihniyet taşıdığını iliklerine kadar yaşayacak. Ve Cemaat dediği barışçı ve ufuk açıcı kitlelerin ne kadar önemli bir misyon üstlendiğini anlayacak. Ne var ki iş isten geçmiş olacak belki de. Türkiye'yi bir küme çevirmek için çırpınan dar kafalı ve ufuksuz buyurganlar onları çoktan esir almış olacak. Şimdilerde adeta ayinler eşliğinde yok edilmesi için tempo tutan safderun birileri, toplumsal barış zeminin siyasi kin uğruna nasıl yok edildiğini idrak edecek ama bu korkunç yıkımdaki suskunluğunun diyetini de ödeyecek. Çünkü hiçbir faşist/sadist, sadece bir kitleyi yok ederek tatmin olmaz; olmayacak da...

ERDOĞAN'IN SEVİYE SORUNU VE KADDAFİLEŞME SÜRECİ

 AKİF UMUT AVAZ

 aUmudAvaz@Tr724.com

Tıpkı hiçbir fren ve denge mekanizması bulunmayan diğer diktatörlerde olduğu gibi, 2011'den bu yana Türkiye'de adım adım kendi dikta rejimini kuran Recep Tayyip Erdoğan'ın da ciddi bir seviye ve düzlem belirleme sorunu yaşadığı gözlemleniyor. İbretlik akıbetleriyle dikkat çeken muadilleri Saddam Hüseyin, Muammer Kaddafi'nin yaptığı gibi Erdoğan'ı da reelde hiçbir karşılığı ve etkisi olmayan kah hamasi boş laflarla dünyaya ayar verirken, kah dokunduğunun hayatını karartacak şekilde sokaktaki sıradan insanla uğraşırken görebiliyoruz.

Kendisini Allah'ın ülkeye, millete ve hatta tüm insanlığa bahsettiği bulunmaz bir Hint kumaşı sanan ve dünyanın da öyle görmesi gerektiğine inanan kibir, hadsizlik ve görgüsüzlük abidesi tüm despotlarda olduğu gibi, Erdoğan da düçar olduğu Hubris'in sınır tanımaz azgınlığıyla kendisini adeta küresel ve bireysel düz-

lemlerin, makro ve mikro âlemlerin hikmetinden sual edilemez bir efendisi görüyor.

SEVİYESİZLİĞİN SEVİYESİ, DÜZEYSİZLİĞİN DÜZEYİ

Ne tuhaf değil mi? En azından kendisine saygısının bir gereği olarak atacağı adımların veya edeceği lafların sonuçlarını baştan hesap edebilen akli başında, ruh sağlığı yerinde hiç bir devlet adamının ağzına almayacağı en galiz hakaretlerle yeri geldiğinde Vladimir Putin'e, yeri geldiğinde Angela Merkel'e ya da Donald Trump'a kendince ayar verirken gördüğümüz de aynı kişi, tiksindirici bir kıvraklıkla dün heyheylendiklerinin önünde bugün onursuzca diz çöküp yaltaklanarak, dün tükürdüklerini bugün afiyetle yalayan da aynı kişi.

Diğer tüm benzerleri gibi Erdoğan da komik durumlara düşme pahasına makro ve mikro

Kibir, hadsizlik ve görgüsüzlük abidesi tüm despotlarda olduğu gibi, Erdoğan da düçar olduğu Hubris'in sınır tanımaz azgınlığıyla kendisini adeta küresel ve bireysel düzlemlerin, makro ve mikro âlemlerin hikmetinden sual edilemez bir efendisi görüyor.

İbretlik akıbetleriyle dikkat çeken muadilleri Saddam Hüseyin, Muammer Kaddafi'nin yaptığı gibi Erdoğan'ı da reelde hiçbir karşılığı ve etkisi olmayan kah hamasi boş laflarla dünyaya ayar verirken, kah dokunduğunun hayatını karartacak şekilde sokaktaki sıradan insanla uğraşırken görebiliyoruz.

düzlemlerin ayar vericisi konumundan bir türlü vazgeçmek istemiyor. Bu yüzden onu kah bir apartmanın üçüncü, dördüncü katında bulunan dairesinin balkonunda sigara içen vatandaşlara ayar verirken, kah BM Güvenlik Konseyi'ne çatarak başından büyük laflar ederken görebiliyorsunuz. Verdiği talimatlarla genelkurmay başkanını ve ülkedeki generallerin neredeyse yarısını hapse attırmanın da, yeni doğum yapmış lohusa anneleri kucaklarında bebekleriyle birlikte zindanlara attıracak kadar alçalanın da aynı kişi olmasına şaşırıyorsunuz bile.

Ordu ve istihbaratın tepesindeki üç beş hainle kurguladığı düzmece darbe üzerinden Zalloğlu Rüstem ayarında bir kahramanlık destanı inşa etmek üzere çırpınanın da, her yerde 14 TL'ye alınabilen sıradan ve basit bir tişörtü kafaya takacak kadar korkularına teslim olup paranoyaklaşmanın da aynı kişi olmasına hayret bile edemiyorsunuz artık.

ATLAR NALLANIRKEN TOSBAĞALAR AYAĞINI KALDIRIRMIŞ

“Atlar nallanırken tosbağalar ayağını kaldırmış” hesabı büyük güçler liginde rol çalmak şehvetiyle ülkeyi olmadık riskli maceralara sokmanın da, “anarı da al git”, “İsrail dölü” gibi ahlaki düzeyine çok yakışan özlü sözlerle(!) işi vatandaş yumruklamaya kadar götürmesine de şaşırın yok artık. Tıpkı, bir taraftan herkesin örnek ve ilham alması gereken İslam Âlemi'nin bulunmaz lideri pozları vermeye çalışırken, diğer taraftan gittiği her yerde çıkardığı türlü reziletlerle böyle bir adamın yönettiği bir ülkede yaşıyor olmaktan dolayı akli başında olan herkesi utanır hale getirmesine artık kimse şaşırmadığı gibi. Mevzu Erdoğan ve onun yapıp söyledikleri olduğunda sahi “Yok artık, daha neler!...” dedirtecek ne kaldı ki geriye?

Görmemişlerin ya da sonradan görmüşlerin şanından olan bir âdeti adet edinip itibarı lüks, debdebe, şatafat ve görgüsüz bir israfa arayarak halkın kesesinden milyar dolarlık uçaklar, bin küsur odalı saraylar, sayısız lüks araçlar edinen Erdoğan ve aveneleri, her alanda

sergiledikleri ölçsüzlük, hadsizlik, düzeysizlik ve seviyesizlikle kendi itibarları ile birlikte Türkiye'nin itibarını da yerin dibine geçirdiler.

Daha önce hiç şahit olunmadık kepezeliklerin onlarcasına bu dönemde şahitlik ettik. Ülkenin Enerji Bakanı'na, Dışişleri Bakanı'na, devlet bakanına, aile bakanına, ekonomi bakanına farklı farklı ülkeler hava sahasını kapattı. Birçok ülkeye girişleri yasaklandı. O ülkelerde konuşma yasakları konuldu. Sırf tribünlere oynamak maksadıyla bu yasaklara rağmen uluslararası ilişkilere çirkeflik ve şirretlik yöntemini kazandıran bir kadın bakanın zorla girdiği bir ülkeden yaka paça dışarı edilme kepezeliğini bile bu ülkeye yaşattılar. Düzeysizlik, seviyesizlik derken kastettiğim biraz da bu.

İŞGAL ETTİKLERİ HER MAKAMI İTİBARSIZLAŞTIRDILAR

Ama tabii ki bundan ibaret değil. Dahası var... Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı koltuğu gibi çok kıymetli ve saygınlığı üzerine titretilmesi gereken bir makamı işgal eden adam, G20 gibi önemli bir uluslararası zirve öncesi toplantının ev sahibi Almanya tarafından resmen azarlandı. Defalarca aşağılandı, burnu sürüldü, rezil rüsva edildi. En azından üniversite diploması gibi maddi, ahlaki düşkünlük gibi ciddi manevi koşulları karşılamadığı için hukuken ve ahlaken hak etmediği o saygın makamı Erdoğan, kendi itibarsızlığı yüzünden hak etmediği bir itibarsızlığa mahkûm etti.

Yıllardır Yemen'de kıyım yapan Suudi Arabistan'a, Katar'da giriştiği Yemen'deki ile mukayese edilmeyecek kadar basit bir hamlesinden dolayı demediğini bırakmayan Erdoğan'ın, aradan daha bir ay geçmeden soluğu Kral'ın dizinin dibinde almasını imkân veren yüzündeki gönün cinsini sahanın uzmanı bilim adamları mutlaka araştırmalı. Tabii “insanım” diyen insanı hayretten hayrete düşüren bu oynaklığın, bu kıvraklığın, bu kaypaklığın karşılığı da kendi cinsinden oluyor. Daha önce kendisini karşılamak için uçağın kapısına kadar gelen Erdoğan, bu sefer 5. sınıf bir bürokrat ta-

rafından karşılanmaya razı hale geliyor. Böylece Batı'da düştüğü itibar düzeyini Doğu'da da yakalamış oluyor.

ERDOĞAN DA KADDAFİ GİBİ İTİBAR DEĞİL, İLĞİ ODAĞI

İçeride ve dışarıda benimsediği düzey ve seviye ancak düzeysizlik ve seviyesizlik olarak tanımlanabilecek Erdoğan, bu haliyle benzeri diktatörlerden pek çok özellikler taşıyor. Ama, hak ede ede gelip yerleştiği itibar düzeyi bakımından n en fazla Muammer Kaddafi'yi andırıyor. Tıpkı Erdoğan gibi Libya'nın devletlerarası ilişkiler alanını, devlet aklı yerine hislerini, strateji yerine tepkiselliğini egemen kıldığı bir şahsi ilişkiler ve menfaatler alanına çeviren Kaddafi de dünyada bir itibar odağı haline gelememişti ama, hakkını yememek lazım, çok ciddi bir ilgi odağı haline gelmeyi başarmıştı. Erdoğan'da da böyle bir potansiyelin olduğunu bu noktada mutlaka kayıtlara geçirmeliyiz.

Roma'nın göbeğinde Bedevi çadırı açarak, uluslararası ilişkiler alanında daha önce şahit olunmadık düzeyde abuk subuk laflar ederek, halkı yokluk içerisindeyken muazam miktarlardaki petrodollarını Batılı ülkelerde hovardaca har vurup harman savurarak, takındığı eksantrik ve delişmen tavırlar, tuhaf mimikler, her konuşmada ardı ardına sıraladığı hakaretler ve otantik giyim tarzıyla, zerre itibarı olmayan, ciddi bir ilginin odağı olmayı başarmıştı.

İkisi 1990'ların ikinci yarısında Kahire'de yapılan Ortadoğu ve Kuzey Afrika Kalkınma ve İşbirliği (MENA) zirvesi olmak üzere, Kaddafi'nin de katıldığı birkaç uluslararası toplantıyı takip etme imkânı olmuştu. Toplantılara genelde diğer liderlerden geç gelmeyi adet haline ge-

tiren Kaddafi'nin gelişinin oluşturduğu heyecan ve ilgi dalgası doğrusu görülmeye değerdi. Görebildiğimiz kadarıyla, Kaddafi bu coşku ve tuhaf ilgiden hiç rahatsız değildi. Kendisine olan bu ilginin kaynağının bir hilkat garibesine, hayatta en az bir kere görülmesi gereken cinsten eksantrik bir şey ya da kişiye ve hatta ilginç bir sirk hayvanına olan ilgi tonunda olduğunun ne kadar farkındaydı tabii ki bilemiyoruz.

Zulümle abad olan her diktatör gibi Despot Erdoğan ve avenelerinin ahirlerinin berbat olacağından da kimsenin kuşkusuz olmasın. Mühim olan o akıbet gelip bu zalimlerin kapılarını çaldığında masum insanların ve ülkenin göreceği hasarın minimize edilebilmesi.

UMALIM Kİ ZULME ORTAKLIĞIN BEDELİ DE KÜLLİYET KESBETMESİN

Erdoğan da giderek Kaddafi'nin, Hügo Chavez'in, fazlasıyla Mahmut Ahmedinejad'ın uluslararası alanda bıraktığı boşluğu doldurma azmindeymiş gibi gözüküyor. Tıpkı onlar gibi belirli bir ilgi düzeyini üzerine çekmeyi de doğrusu başarıyor. Ne tuhaftır ki, son birkaç yıldır benimsediği tarzıyla ilgi odağı olduğu oranda itibarı da yerlerde sürünüyor. Hitler'den Mussolini'ye, Mao'dan paranoyak Enver Hoca'ya, Ahmedinejad'dan Saddam Hüseyin'e, Stalin'den Pinoche'ye, Humeyni'den Hügo Chavez'e, Hüsnü Mübarek'ten Muammer Kaddafi'ye uzanan tüm diktatörlerden belirli özellikler taşıyan Erdoğan'ın, peşine takarak sürleştirdiklerinin itibar düzeyi de en fazla bu saydıklarımızın itibarları kadar olacaktır.

Zulümle abad olan her diktatör gibi Despot Erdoğan ve avenelerinin ahirlerinin berbat olacağından da kimsenin kuşkusuz olmasın. Mühim olan o akıbet gelip bu zalimlerin kapılarını çaldığında masum insanların ve ülkenin göreceği hasarın minimize edilebilmesi. Zulme ortaklığın külliyet kesbettiği bu sürecin sonucunda kaçınılmaz olarak ödenecek ağır bedelin masum ayırt etmeksizin külliyet kesbetmemesi... Gerisi hikâye...

YASEMİN AYDIN TR724'E YAZDI

SIYASAL İSLAM'IN ESİRİ: TÜRKİYE DİNDARLARININ AHLAKI

“Bağlılık, düşünmemek demektir, düşünmeye gerek duymamak demektir.

Bağlılık, bilinçsizliktir.”

George Orwell

Türkiye karanlık zamanlardan geçiyor. Son iki yıldır Türkiye’de yaşananlar, hiç de sıradan değil. Dini ve ahlaki öğretiler, zulmü meşrulaştırma adına, hat safhada araçsallaştırıyor.

Gerektiğinde bir cana kıymanın sözde düzeni temin etme adına meşru olduğuna dair fetvalar veriliyor ülkede, “kadınları ve malları bize helal” diyen insan müsveddeleri dolaşıyor etraf-

ta; rüşvet, Cuma hutbelelerinde okunan ayet-i kerimenin meali ile meşrulaştırılıyor, bunu sorgulayan insanlar da, Allah’ın ayetine karşı çıkmakla suçlanıyor. Zaten yaygın olan “Çalıyorlar ama çalışıyorlar” ise ‘beyaz yakalı’ suçlara karşı ne denli geniş bir hoşgörüyü(!) sahip olduğumuzun adeta bir ka-

nıtı. Din adına, ahlak adına, gelecek adına yapılıyor tüm bunlar, hatta rüşvet bile -hâşâ!- Allah emrettiği için veriliyor, ve toplum galeyana gelmiyor. İnsanlar, bu denli net bir ahlaksızlığa niye ses çıkarmıyor? İnsanların akli ile alay edercesine, her gün ortaya birbirinden trajikomik iddialar karşısında neden susuluyor?

İnsanlar, bu denli net bir ahlaksızlığa niye ses çıkarmıyor? İnsanların akli ile alay edercesine, her gün ortaya birbirinden trajikomik iddialar karşısında neden susuluyor?

İnsanların mal varlıklarına el konuluyor, binlerce insan, hiçbir kanıt olmadan isinden, gücünden ediliyor, hapselere atılıyor. Türkiye’de 550’den fazla bebek ve çocuk hapiste, kadınlar, doğumhanelerden alınıp, hapse atılıyor, insanlar, sırf birileriyle konuştukları için tutuklanıyor, üzerinde ‘kahraman’ yazan tişörtlerle sokağa çıkmak, teröre destek sayılıyor. **Bu toplum, daha doğrusu bu ‘İslamcı’ mahalle yıllarca kendi çocuklarını emanet ettikleri insanların, onların çocuklarının, topyekûn Hizmet Hareketinin perişan olmasına alkış tutuyor, susuyor. Ve bunu, ‘dini’ referanslarla yapıyor.**

Belki de, ‘dindar’ mahalle olarak yaşadığımız ahlak erozyonunun en büyük alametini, dini ne denli bir araç olarak kullandığı, her hafta ‘salladığı’ (hâşâ!) ayetlerle ortaya koyan eski bakana veremediğimiz tepki ile ortaya koymuş olduk. Peki, biz ‘dindar’ mahalle olarak, konu şekilciliğe ge-

lince öve öve bitiremediğimiz ahlakı, neden bu kadar basite indirgedik? Nasıl oldu da, tartışılmaz bir şekilde hak ihlali ve zulümden başka bir şey olmayan davranışları, çoğumuz için en kutsal olan din ile meşrulaştıracak kadar, ahlaksız olduk? Biz hangi ara, nefretimizde boğulacak kadar basitleştik ve ruhumuzu ikame ede-

cek olan ahlaki deęerlere bu denli taciz eder olduk?

MAĞDURİYET ROMANTİZMİNDE KAYBOLAN AHLAK

Türkiye Cumhuriyeti'nde yıllarca hâkim olan Kemalist ideolojinin bir sonucu olarak, kendilerini 'dindar' kimliğe ait hissedenler, mağduriyet psikolojisinin atmosferinde kendilerini inşa ettiler. Güç ile hiç sınanmamış olan, sürekli adalet ve hakikatten bahseden bir paradigmanın ahlaki olarak rafineleşmiş olmasını beklemek, romantizmden başka nedir ki zaten? Ama tüm 'dindar' mahalle, diskurunu ilahi bir kaynakla ilişkilendirenlerden, "alını secde görüyor" diye ahlaki üstünlük de bekledi ve en büyük hayal kırıklığını tam da bu noktada yaşadı. Prensipler irdelemedi, sorgulanmadı. İnsan onuru, dürüstlük, şeffaflık, yolsuzlukla mücadele, liyakat esası gözardı edildi, "Allah korkusu" olan insandan zarar gelmezdi ya hani, hatalar yapılsa da görmezden gelindi, ne önemi vardı ki, güç artık dindar mahalledeydi. Zaten yıllarca bastırılmış olan dindar mahallenin ne kadar ahlaki prensiplerden uzak olduğu realitesini, gerçek yüzünü Türkiye AKP iktidarıyla keşfetti.

Aslına bakarsanız, 'dindar' mahalle olarak oldukça sarsıcı bir büyü bozumu yaşıyoruz:

'Dindar' olup, hırsız olanlara, yalan söyleyenlere, insanların kanına girenlere, kadınlara, erkeklere, hatta kendisine emanet edilen çocuklara tecavüz edenlere, iftira atanlara, insanlara işkençe yapanlara şahit oluyoruz. Ve bütün bunların, 'milli ve dini' bir mücadele adı altında yapıldığını görüyoruz. Takdir edelim ki, hakka girme konusunda bahane üretme açısından oldukça ortalamanın üstünde, hiç de sıradan olmayan bir hayal ve yorum gücü ile karşı karşıyayız.

Demek ki, sadece 'dindar' olmakla, Müslüman bir kimliğe aidiyet beslemekle daha iyi bir insan olunmuyor. Dinin ismi kadar, din deyince insanların neyi, hangi prensipleri kastettiği de önemli. **Mağduriyet ve eziklik psikolojisinden dolayı, dini kimliği üzerinden güç ve iktidara karşı zaafı olan, dinin kendi prensiplerinden uzak olan bir 'dindar' toplumun, Siyasal İslam'ın temsil edildiği bir iktidara ruhunu satması aslında şaşırtmamalı, değil mi? Tüm propagandasını sözde dini argümanlarla inşa eden bir siyasi liderin eleştirilmesini, dinin kendisini elestiri ile esit görmeleri ne-**

den tuhaf geliyor ki?

Siyasal İslam'ın temel sorunlarından biri herkeşe gönderilmiş bir dini, kendi tapulu mali olarak görüp, kendi yorumlarını tek doğru olarak sunmalarıdır. Bu ise, İslam'ın yüce değerlerine yapılan bir haksızlıktır. Kimsenin bu değerleri kendine hasretmeye hakkı yoktur. Siyasal İslam'ın bir üretim hatası olan Erdoğan da, kendi iradesiyle ilahi iradeyi aynileştirmiş ve bunu tabanına kabul ettirmiş durumdadır. Böylelikle, yaptığı her şey ilahi rızaya uygun olarak kategorize edilmekte. Siyasal İslam'ın Türkiye'deki yansıması, toplumsal algıda Allah'ın rızasını da, dinin yorumunu da gasp etmiş durumdadır. Bundan rahatsızlık duyan az sayıda 'dindar' mahalle sakinleri vardır lakin başta Hizmet Hareketi olmak üzere, bu aykırı mahalle sakinlerinin kendilerini ciddi manada sorgulamaları gerekmektedir. Erdoğan ve AKP dini gasp ederken, kendileri ne ile meşguldü? Yoksa onlar da romantik ahlaki üstünlük hülyasına mı kaptırmışlardı kendilerini?

KÖTÜLÜĞÜN İKİ NESNESİ: YÜKSEK BİR AMAÇ VE GÜÇ

Hannah Arendt'e göre, ahlaksızlık veya onun deyimi ile kötülük için gerekli olan iki nesne vardır: Yüksek bir amaca hizmet ettiğine inanan bireyler ve bir güç merkezinin bu bireyleri aygıt olarak kullanması. Siyasal İslam'ın Erdoğan versiyonuna kendini kaptırmış olan bireylerin, kendilerini tanımlama ile "Sünni İslam'ın son kalesi" için yapamayacağı, göze alamayacağı hiçbir şey yok. Kendi kimliklerini ilk defa inşa eden insanlar, o kimliklere yüklenen görev üzerinden kendilerini tanımlar ve değerli bulurlar. Kendilerini yeniden yaratıyorlar. Gerçekten tankları battaniyelerle durdurduklarına, tarihin akışını değiştirdiklerine, kahraman olduklarına inanıyorlar. Birçoğu artık Erdoğan'dan ibaret olan devletin bir objesi olduklarının farkındalar, ama bu onları rahatsız etmiyor: Zira Erdoğan demek, din demek.

Dindar mahalle susuyor. Sadece birkaç istisna var. Güçlü devlet lideri neyin doğru olup, neyin yanlış olduğunu belirliyor. Dünyaya getirilmesi gereken çocuk sayısını da, nasıl neye, hangi derecede inanılacağını da. Yeter ki, o lider 'bizden', bizim 'mahalleden' olsun, yıllarca periferiye, çevreye itilmişliğimizin intikamını işte böyle alıyoruz. Ahlaksızlaşarak.

KEMAL AY

KemalAy@Tr724.com

İKİ YÜZDE 50'NİN HİKÂYESİ

Toplumun bir yüzde 50'si için 'zamanların en iyisi'. Çünkü işleri tıkrında, düşünceleri iktidarda, üstelik karşı oldukları ne varsa 'Devlet' tepelerine biniyor. Diğer yüzde 50 için ise 'zamanların en kötüsü'.. Bir sabah kalktıklarında gözaltına alınmamaları için neredeyse hiçbir sebep yok.

İngiliz gerçekçi yazar Charles Dickens'ın "İki Şehrin Hikâyesi" romanı şu cümlelerle başlar:

"Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü, hem akıl çağıydı, hem aptallık, hem inanç devriydi, hem de kuşku, Aydınlık mevsimiydi, Karanlık mevsimiydi, hem umut baharı, hem de umutsuzluk kışıydı, hem her şeyimiz vardı, hem hiçbir şeyimiz yoktu, hepimiz ya doğruca cennete gidecektik ya da tam öteki yana - sözün kısası, şimdikine öylesine yakın bir dönemdi ki, kimi yaygaracı otoriteler bu dönemin, iyi ya da kötü fark etmez, sadece 'daha' sözcüğü kullanılarak diğerleriyle karşılaştırılabileceğini iddia ederdi." (Türkçe çevirisi Meram Arvas).

Türkiye için de geçerli bu cümleler. Toplumun bir yüzde 50'si için 'zamanların en iyisi'. Çünkü işleri tıkrında, düşünceleri iktidarda, üstelik karşı oldukları ne varsa 'Devlet' tepelerine biniyor. Diğer yüzde 50 için ise 'zamanların en kötüsü'... Bir sabah kalktıklarında gözaltına alınmamaları için neredeyse hiçbir sebep yok. Twitter'da yapılan bir paylaşım, yanlış zamanda yanlış yerde olmak, Bylock kullanmış biriyle dolaylı yollardan tanışmak vs. 'Devlet' onlara güven vermediği gibi düşmanca bir tavır belirlemiş.

DEVLET ETRAFINDA ŞEKİLLENEN MERKEZLER

Yıllarca devletin meşruiyet kaynağının ne olması gerektiği tartışıldı durdu Türkiye'de. Bu evrensel bir tartışmaydı aynı zamanda ama Türkiye'ye özgü bir takım 'öncelikler' ekseninde mesele darmadağın oldu. Kimisi devletin meşruiyetinin Anayasa'ya da-

yandığını ileri sürerken, kimisi halkoyuna dayanması gerektiğini vurguladı. İlkini 'vesayetçi' ikincisini ise 'demokratik' olarak kodlamak, 2000'lerin Türkiye'si için alışlageldik bir argümandı. Bu durum sadece bir anlam kayması değildi: Anayasa'yı savunanların güvendiği bir 'bürokrasi' vardı ve bürokrasiden canı yananların dayanabileceği bir 'halk çoğunluğu'.

Darbe dönemlerinin hemen sonrasına bakalım. Ali Bulaç'ın (Allah ona sabırlar versin) tabiriyle 'Bürokratik merkez' darbeler aracılığı ile 'toplumsal merkez'e karşı her daim üstün gelmeye çalışmıştı. 1950'ler, 'toplumsal merkez'in Demokrat Parti aracılığı ile 'konum alma' dönemiymiş ve 27 Mayıs'ta buna darbe vuruldu. Ancak 27 Mayıs'taki yapılandırılmadan hemen sonra 'toplumsal merkez' yeniden Adalet Partisi gibi 'toplumsal merkezin' partilerine yöneldi. Ama cin şişeden çıkmıştı, askerin yönetime müdahale edebilir olması, yani böyle bir potansiyelin askerî hafızaya işlenmiş olması, toplumda da bir beklenti oluşturdu. 12 Mart'ın, 12 Eylül'ün ya da 28 Şubat'ın 'bürokratik merkez' operasyonları olduğunu söylemeye gerek yok sanırım.

Ancak Ali Bulaç'a itirazım şu: AKP'nin ya da önceki popüler sağ partileri 'toplumsal merkez' olarak adlandırmanın yanlış anlamalara yol açtığı aşikâr. Zira Türkiye'de toplumun tek bir merkezi yok. Elbette Bulaç, 'bürokratik merkezi' destekleyen toplum kesimlerini de oraya dâhil ediyordu. Yani sivilleşmeden değil bürokrasiden, halkoyundan değil Anayasa'dan yana olanlar. Ama bu hikâye bu kadar

basit değildi. Belki siyaseten gösterilen reflekslerde bu türlü bir desen ortaya çıkmaktaydı ancak toplumun geleceğini karartabilecek kadar tehlikeli bir 'ayırım' noktasıydı.

Nitekim muhtemelen Erdoğan kendisini o 'toplumsal merkezin' lideri olarak görüyor ve 'kavgacı' kişiliğine uygun olarak 'bürokratik merkezi' tamamen mağlup etmeden durmamayı hesaplıyor. Bu yüzden de diğer yüzde 50'ye karşı en ufak 'merhamet' çağrısını, oyunbozanlık olarak görülüyor. Hâlen olup bitenden tatminkâr değil ki, 'kültürel iktidar' konusunu açarak, yeni cephelemler oluşturuyor ve kitlelerinin hafızasını "Cumhuriyet'ten bu yana ezilmekte oldukları" hissine göre şekillendiriyor. Yani kabaca toplumu ikiye bölüyor ve birini, diğerine ezdirmek üzere hareket ediyor. Neden? Çünkü 2002'den önce, diğer türlü oluyordu...

ZİHNİYET MÜCADELESİNİN SONU İYİ GİTMEDİ

Ergenekon davaları sürecinde bunun bir 'zihniyet hesaplaşması olması gerektiğini' savunan Etyen Mahçupyan'ın da topluma bakışı bu şekildeydi. Bulaç'tan farklı olarak Kürtleri ve Cemaat'i de oyundaki belli başlı aktörler olarak sunuyordu. Mahçupyan ne olması gerektiğini değil ne olduğunu anlattığını savundu hep. Yani toplumun tercihlerine bakarak, nereye gittiğimizi anlattı kendince. 2014'te AKP'ye oy verenlerin bir devrim yaptıklarının farkında olduklarını yazıyordu ancak 2017 itibarıyla bu 'devrimin' arızalarından bahisler açıyor.

Gelgelelim ne Ali Bulaç ne de Etyen Mahçupyan, toplumdaki bu ayrışmanın bu kadar uzun süre, hem de 'mutlak bir iktidar' tarafından suiistimal edileceğini öngöremedi muhtemelen. Nitekim Mahçupyan'ın Zaman'da yazdığı dönemde 17/25 Aralık'a yaklaşımında bunu görmek mümkündür. Cemaat'teki insanlara, Erdoğan'ın şu an kitesini tutabilmek için sert davrandığını ama makul bir noktaya geleceğini söylüyordu. Siyaseten buna ihtiyacı olacaktı. Gelgelelim, Erdoğan oyunu 'sonuna kadar' oynamaya hevesli olduğunu gösterdi. Bu hevesini, daha evvelinde de göstermiş ama ben anlamamışım.

Ergenekon ve Balyoz davalarının topluma sunulmuş biçimi, muhalefetin sistemli olarak iğdiş edilmesi, Erdoğan'ın şahsındaki siyasî tercihin 'kader' oluşu, bize bir şeyler anlatmalıydı. 2010'daki yüzde 58'lik referandum başarısından sonra Erdoğan'ın 'politik iktidar' mücadelesinde mutlak zafere ulaştığını düşünerek, artık 'tarihsel iktidara' oynamaya başladığını düşünüyorum. Bu da, totaliter rejimlerde görülebilecek bir 'güç mücadelesi'. Büyük idealler uğruna toplumu 'dönüştürme' ve zihnindeki 'asıl toplum' tek geçerli kimlik kılma hikâyesi. Kemalizm'deki 'makbul vatandaş' kategorisine benziyor ve tam da ondan ölçüsü alınmış bir libas.

SAFLAR ZATEN BELLİYDİ, ERDOĞAN SADECE SIKLAŞTIRDI

Erdoğan'ın 2010'dan sonra sistemli şekilde giriştiği 'kimlik' savaşı, meyvelerini çabuk vermişti. Gezi Parkı olaylarıyla 'karşı tarafı' iyice tahrik eden Erdoğan ve ekibi, kısa sürede yüzde 50'yi hafızalarındaki 'öteki' algısına göre hizaya getirmeyi başardı. Etyen Mahçupyan'ın yazılarının alt metni, AKP ve Kürtler'in kuracağı bir ittifakın Türkiye'yi demokratikleştireceği ve Cumhuriyet'i tersine çevireceği (parantezi kapatmak) yönündeydi. Gelgelelim, Erdoğan kısa sürede Kürtlerle ittifakın kendisini hedefine götürmeyeceğini anladı ve onun yerine MHP'yle ittifakı tercih etti. Bu da 1970'lerdeki sağ-sol çatışmasının zemine götürdü bizi. Dindar, seküler ayrışması bütün unsurlarıyla sağ-sol ayrışmasının yerini aldı.

İttifaklarda bu dokuyu görmek mümkün. Erdoğan'la ittifak eden herkesin bir 'ötekisi' var ve onunla iş tursa, bu 'nefret ettiği ötekini' alt edebileceğini düşünüyor. Seküler mahalleye hâkim olmak isteyen Ergenekon çevresi, bu sebeple Erdoğan'ın yanında. Ya da MHP, Kürtlerin 'şımardığını' düşündüğü için Erdoğan'ın yanında durarak HDP'nin bir maya tutturmasını engellemeye çalışıyor kendince. Bu siyasî tercihlerin arkasında ise 'bürokratik merkez' var. Yani oyun aslında başından beridir 'toplumla' ilgili değil. Bürokraside toplumla ilgili fikirleri olan birileri, siyaset imkânlarını belirliyor. Ne kadar dışarıdan gelirse gelsin siyasî aktörler, zamanla bu kimselerle 'ittifak' yapmak durumunda kalıyor. Milli Güvenlik Kurulu'nun dilinin nasıl bir anda siyasetin merkezine yerleştiğine dikkat edin isterseniz.

HİKÂYİYİ TERSTEN OKUMAYA HAZIR MISINIZ?

Şimdi Erdoğan hikâyeyi tersten yazıyor. Bir tahterevallı gibi kendi yüzde 50'sinin yukarı çıkması için, diğer yüzde 50'nin aşağı inmesi gerektiği hesabını yapıyor. Artık 'dindar mahalle' arkasında Devlet'i hissederek hareket ediyor. Artık 'seküler mahalle' ne yargıçlara ne de orduya güvenilmeyeceğini düşünüyor ve muhalefeti bir toplumsal merkezde toplamaya çalışıyor. Şimdi 'seküler mahalle' kendi değerlerini ayakta tutmak için fedakârlık yapılması gerektiğinin farkına varıyor. 'Dindar mahalle' ise tembelleşmenin faturalarını ödemeye hazırlanıyor. 100 yıllık hikâyeyi, bir 100 yıl daha tam tersinden yaşayabiliriz yani.

Zira dindarlar sekülerleri 'vatan haini, darbeci' görürken, sekülerler de dindarları 'yobaz, beyinsiz' olarak görüyor. Sosyal medyanın diline bakın isterseniz.

Bir başka ihtimal daha var: Bu ayrımları tekrarlayan, mahalle kavgası güden ve ne olursa olsun meseleyi kimliğe indirgeyenlerin saf dışı bırakılması. Bu tribünle zor ama imkânsız değil.

ISKENDER DERViŞ

AFP

FUTBOLUN RUHU ÖLÜYOR MU?

ESKİDEN SAHALARDA göbekli, vücudu biçimsiz, saç sakal karışık futbolcular görebilirdiniz. Giderek bu azalıyor. Artık futbolcular atletlerle kıyaslanıyor. Bacak kaslarının, vücuttaki yağ oranının sahadaki futbol için önemi giderek arttı. Fizik gücüne dayalı futbol, 1990'lardan itibaren oyunun bir gerçekliği hâline geldi. O yüzden Maradona ile Messi'yi kıyaslamak belki de yersiz. Messi'nin oynadığı takımlarla Maradona karşılaştı, bu kadar başarılı olabilir miydi, bilemeyiz. Ancak Messi'nin fiziğiyle Maradona'nın zamanında futbol oynamaya kalksaydınız, size uzaylı muamelesi yapabilirlerdi.

FUTBOLA YATIRIM ARTTI, HALİYLE BEKLENTİ DE

Elbette bu değişimin önemli sebeplerinden birisi, futbola yapılan yatırımın artması. Artık oyuncular çok küçük yaşlarda futbolla tanışıyor, hayatlarını ona göre düzenliyorlar. Yeme içme alışkanlıkları ona göre şekilleniyor. Eğer ileride ciddi bir futbolcu olmak istiyorsanız, iddia sahibi bir takımın altyapısında yer bulmanız gerekiyor. Amatör kulüpte başlayıp da yukarıya çıkmak, eskisi kadar kolay değil. Bu yüzden mesela Türkiye'de Beşiktaş artık amatör takımlara eskisi kadar bütçe ayıramayacağını duyurdu. Zaten yeteneği olan oyuncuyu as ta-

Messi'nin oynadığı takımlarla Maradona karşılaştı, bu kadar başarılı olabilir miydi, bilemeyiz. Ancak Messi'nin fiziğiyle Maradona'nın zamanında futbol oynamaya kalksaydınız, size uzaylı muamelesi yapabilirlerdi.

kımın altyapısında değerlendiriyor. Oynatamayacaksa, piyasaya oyuncu yetiştirmek zorunda hissetmiyor kendini pek fazla.

Bunun sebebi de açık. Futbola yapılan yatırım arttıkça, beklenti de büyüyor. 2000'lerden itibaren uluslararası ve ulusal turnuvalarda takımlara ciddi paralar verilmeye başlandı. Yayın ve sponsor gelirleri artık takımların olmazsa olmazı. Tribün gelirleri olmadan da takımlar yaşayabiliyor. Seyircinin kulübün resmî ürünlerini satın alması maça gitmesinden daha önemli hâle geliyor. Şirket mantığı ile düşündüğünüzde, kârlı yatırımlara yöneliyorsunuz. Oyuncu alıp satma, ligde orta ve üst

sıraları zorlama, mümkünse Avrupa kupalarına gitme... Yıldız oyunculara artık astronomik bonservis bedelleri ödeniyor çünkü forma ve reklam geliri, Avrupa kupalarında kazanılacak maçlardan elde edilecek miktarlar, bu bedelleri rahatlıkla karşılıyor.

TİCARETTE GEÇERLİ OLAN, FUTBOLDA DA GEÇERLİ

Böylece, ticarete geçerli olan, futbolda da geçerli hâle geliyor. Akıllı yatırım yapan, karşılığını alıyor. Parası çok olan, kazanmayı da garantiliyor. Rekabet, zenginlerle zenginler arasında gelişiyor ve di-

ğerleri, üst seviye takımları beslemek için çalışıyor artık. İtalya'da Juventus, İspanya'da Real Madrid ve Barcelona, Almanya'da Bayern Münih, Türkiye'de 3 büyükler, ülkelerindeki diğer takımların en iyi oyuncularını alarak, güçlerine güç katıyorlar. Çünkü hem daha fazla paraları var, hem de buna bağlı olarak seyirci destekleri yüksek. Anadolu takımlarında başarıdan başarıya koşan Ertuğrul Sağlam'ın maçlara seyirci gelmemesinden yakınması, futbolun en acı gerçeklerinden biriydi. Zira yerellik giderek ölüyor, medyada en çok görünen takımlara sempati yükseliyor.

Beşiktaş'ın 1 maçlık Çin seyahati de böyle. Daha fazla ürün satabilmek ve sponsor gelirlerini arttırmak için, kulüplerin böylesi organizasyonlara ihtiyacı var artık. Avrupa devleri her yaz Çin'de kamp yapıyor, bazıları Amerika'yı tercih ediyor. Nüfus demek, pazar demek çünkü.

ZENGİNLER VAR, BİR DE ONLARI BESLEYEN FAKİRLER

Yani artık eskisi gibi 'semt takımları' yok. Semtin, mahallenin futbola meraklı gençlerini alıp onları yetiştirerek takım kuran ve ulusal ligde şampiyonluk kovalayan takımlar kalmadı. Hatta denilebilir ki, artık futbolcuların herhangi bir takımla gönül bağları da olmayacak. Başarı isteyen için kriter başarı, para isteyen için kriter para hâline gelecek. Sadece Türkiye'de değil Avrupa'da da futbolun seyri bu yönde. Almanya'da Leipzig'de bir takımı sıfırdan alan Red Bull, şampiyonluğa oynatabiliyor. İngiltere'de

yabancı sermaye yönetiyor futbolu uzun zamandır. Amerikalı, Rus, Arap zenginleri Premier Lig'deki rekabeti belirliyor. Yıllarını takıma vermiş Wayne Rooney'in Manchester United'dan hiçbir tepki gelmeden gönderilmesi bunun işareti. Duygusallığa yer yok. Onun yerine, iki sene içinde United, Paul Pogba ve Romelu Lukaku için 200 milyon Euro ödeme yaptı. Kısa sürede o parayı yerine koyabileceğini biliyor çünkü.

Futbol ilk zamanlardan bu yana Roma İmparatorluğu zamanındaki Gladyatör müsabakalarına benzetilirdi. Futbolcuların da tıpkı o dönem arenadaki savaşçılar gibi aslında köle oldukları dillendirilirdi. Hatta bu sebeple geçen yıllarda çok önemli hukukî sonuçlar alındı ve futbolculara nispi bir özgürlük bahşedildi. Gelgelelim, futbolcular artık oyunun öznesi olmaktan çıkıyor. Yine manşetleri onlar süslüyor belki ama işin ekonomisi giderek daha önemli hâle geliyor. Hangi oyuncunun hangi takıma gideceğini sadece para belirliyor çoğu kez. Büyük sermayedarlar, masa başında keyiflerine göre takım kuruyorlar. Şirket yapısı gerekçeleriyle teknik direktörler transfer işlerinde eskisi kadar yetkili bile değil.

Güzel futbol izlemeye devam edecek miyiz? Elbette. Ama eğer semtinizin takımını başarılı görmek gibi hayalleriniz varsa, geçmiş olsun. FIFA ya da PES gibi oyunlarda dünyadaki her çocuğun seçmek isteyebileceği zengin takımlardan birine gönül vermemişseniz, futbol sizin bildiğiniz futbol değil artık.

Büyük sermayedarlar, masa başında keyiflerine göre takım kuruyorlar. Şirket yapısı gerekçeleriyle teknik direktörler transfer işlerinde eskisi kadar yetkili bile değil.

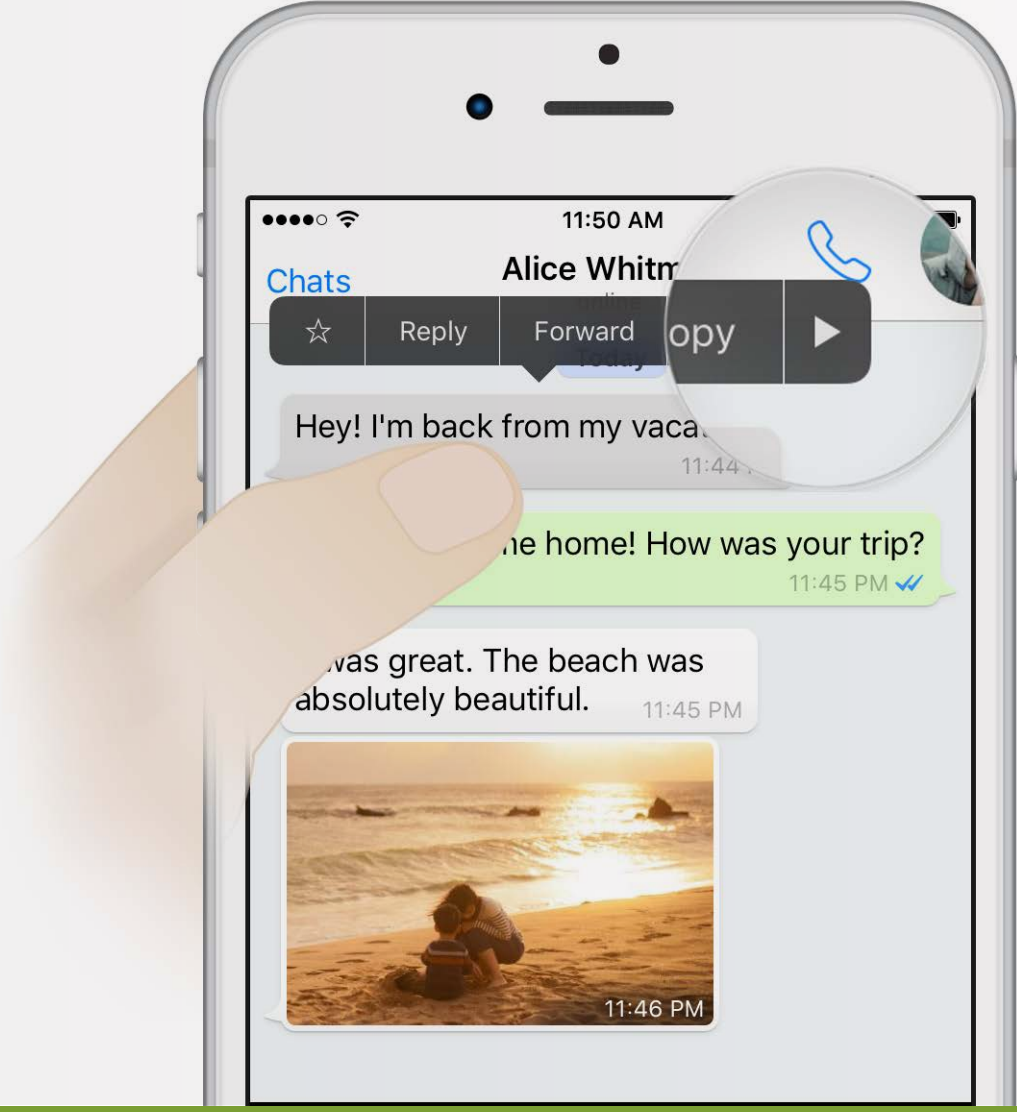
Şimdi e-gazete zamanı!

HEMEN ŞİMDİ ABONE OLUN, GERÇEKLERDEN HABERİNİZ OLSUN!

ABONELİK İÇİN TIKLAYIN

YANLIŞ MESAJI GERİ ÇAĞIRMA ÖZELLİĞİ GELİYOR

WHATSAPP'TA karşı tarafla yazılırken bazen yanlış bir kelime yazabiliyor veya gönderilen bir mesaj sonrasında pişmanlık duyulabiliyor. WhatsApp'ın yeni özelliği sayesinde bu sorun ortadan kalkıyor.

WhatsApp'ın beta sürümünü kullanan geliştiriciler, geri çağırma özelliğini WABetaInfo üzerinden kullanabildiklerini duyurdu. Böylece yanlış kişiye mesaj gönderildiğinde veya gönderilen içerikten pişmanlık duyulduğunda mesaj iptal edilebilecek. Bunu yapabilmek için, ilgili mesaj seçiliyor ve gönderimi iptal etmek için yeni eklenen seçeneğe dokunmak yeterli oluyor.

WhatsApp'ın ilgi çekici özelliği hakkında yayımlanan blog yazısında şu bilgiler verildi:

Bir mesajı gönderdikten sonra beş dakikalık içinde geri çağırabilirsiniz. Bu süreden sonra mesajı iptal edemezsiniz.

Özelliği kullanmak için hem siz hem de alıcınız; Android, iPhone veya Windows Phone için WhatsApp'ın en son sürümünü kullanıyor olmalıdır.

Alicılar mesajları geri çağırmadan önce görebilirler. İşlem başarısız olursa WhatsApp sizi bilgilendirecektir.

Karşınızdaki kullanıcı geri çağırma talebinde bulunursa "Bu ileti geri çağırıldı" bilgisi alacaksınız.

Android kullanıcıları ilgili mesaja basılı tutup, menü düğmesine dokunarak "Geri Al" seçeneğini görebilecekler. iPhone ve Windows Phone kullanıcıları ise ilgili mesaja basılı tutarak aynı seçeceği görebilecekler.

Test süreci devam eden özellik yakında WhatsApp sürümlerinde herkesin kullanıma sunulacak.

REKLAM ENGELLEYENLER HER GEÇEN GÜN ARTIYOR

PAGEFAIR şirketinin yaptığı yeni bir araştırmaya göre, dünyada 419 milyon mobil telefon kullanıcısı reklam engelleyici (adblocking) yazılım kullanıyor. Bu sayı, geçen yıla oranla yüzde 90'a yakın bir artışı gösteriyor. Bütün kullanıcıların ise yüzde 22'sine tekbül ediyor.

Akıllı telefonunda gezinti yaparken reklam görmek istemeyenler en çok Çin'de. 159 milyon adblocking kullanıcısı ülkeyi, 122 milyonla Hindistan takip ediyor. Endonezya, Pakistan, Rusya, Suudi Arabistan ve Brezilya arkadan gelenler. ABD'de de 2,3 milyon kullanıcıyla ilk 10'a girmiş.

KÜNYE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

HABER DİREKTÖRÜ

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

TASARIM

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

SOSYAL MEDYA EDITÖRÜ

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İMTİYAZ SAHİBİ TEMSİLCİSİ VE HUKUK DANIŞMANI

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

REKLAM | info@Tr724.com

E-GAZETE | Egazete@Tr724.com

egazete.Tr724.com

www.Tr724.com

irtibat@Tr724.com

@Tr724com

/Tr724com